

אור עליון

יו"ל על ידי ארגון להפצת יהדות "נשמת כל חי"

לעילוי נשמת נפתלי בן שמעה ברזילי, שמואל משה בן אסתר טוטיאן, משה בן שרה בן-צורה, ת.נ.צ.ב.ה.

19 גיליון מס' 19 | תמוז תשע"א (תהא שנת אור עליון) גיליון מס' 19

054-848 6661 Mhbp52@etrog.net.il

סוד החלומות ביהדות

של המקובל הרמח"ל (רבי משה חיים לוצאטו) בספרו "דרך ה'" (חלק פ' א), המבאר כך: על פי הקבלה נשמתו של האדם מורכבת מחמישה חלקים: נפש, רוח, נשמה, חיה, יחידה, (בלשון הקבלה 'נרנח'י). כאשר האדם ישן - ארבעת החלקים הגבוהים של הנשמה עולות לשמי מרומים, מלבד החלק שנקרא "נפש" שנשאר בגופו של האדם, ועל ידו האדם נשאר חי גם בעת השינה. חלקי הנשמה עולים למרום, כדי ליתן דין וחשבון לפני הבורא על מעשיו של האדם באותו היום. זוהי בעצם כוונת הגמרא (שם) באומרה: "שינה - אחד משישים במיתה". שהרי בשעת השינה מסתלקים מהאדם 4 חלקים מנשמתו, והוא כעין שעת המיתה שכל נשמתו מסתלקת ממנו.

והנה, חלק ה"נפש" שנשאר בגופו של האדם בשעת השינה - מביא לאדם "חלום דמיון" (הסוג הראשון של החלומות). לעומת זאת, מאחר ונשמתו של האדם עולה למרום בשעת השינה, והיא מסתובבת בעולמות רוחניים: עולם הנשמות, עולם המלאכים וכדומה, לכן בשעת השינה היא מסוגלת לקלוט עתידות שעומדים להתרחש. כמו שהלויין המשוגר לחלל - מביא תמונות ושירים מן החלל, כי שם הוא מסתובב, כך בהיות הנשמה משייטת לה בעולמות רוחניים, הרי שלעיתים היא מביאה משם אינפורמציה רוחנית עתידית הנסחרת מעין גשמית. אמנם, גם בחלום אמיתי מעורב מעט דמיון, כדברי הגמרא (ברכות נה, א): "אי אפשר לחלום ללא דברים בטלים", כי תמיד השידורים האמיתיים שהובאו ע"י חלקי הנשמה שעלו, מתערבבים בדמיון המופרש מ"נפש" האדם.

מהו חלום אמיתי?

נשאלת השאלה: כיצד נדע מהו חלום אמיתי (סוג שלישי) ומהו חלום כזב (סוג ראשון ושני)? משיבה על כך הגמרא (ברכות נה, ב): "ואמר רבי יוחנן, שלשה חלומות מתקיימין, חלום של שחרית [שחלם לפנות בוקר], וחלום שחלם לו חברו, וחלום שנפתר בתוך חלום. ויש אומר: אף חלום שנשנה [פעמיים אותו חלום]."

ומה המיוחד בחלומות אלו? ההסבר על פי מה שכתבנו לעיל: חלום המופיע לפנות בוקר - איננו ממחשבותי, דמיונותי ומאכלו של האדם במשך היום, שהרי כבר נסתלק הרושם מכל זה במשך הלילה. כמו כן כשאדם חולם על חברו [בתנאי שלא חשב עליו במשך היום], או כשחולם יחד עם החלום את פתרון החלום, או כשחוזר החלום פעמיים לאדם, ברור שאין קשר בין החלום למה שעבר על האדם במשך היום, אלא זהו חלום אמיתי (מהרש"א שם).

סוף דבר, למדנו כי יחס היהדות לחלומות - כמו בדברים רבים נוספים - הינו יחס מאוזן ומשולב, ללא קיצוניות לשום צד, יחס ריאלי ומפוכח: רוב החלומות אכן הם דמיון גרידא, ולעומת זאת לעתים האדם מקבל בחלום מסר. ולכל סוגי החלומות ישנם הסברים לוגיים להבנת התופעה כנ"ל.

חלומות (ציונים וחזון טוב) מלכה בן סרית

שאל האדם סמוך לשינה: אם אכל מאכל חריף ושמן - יופיעו בחלומות מפתידים. ואם אכל מאכל מתוק וקל לעיכול - חלום חלומות נעימים ושמיים. מאחר והאדם העולים מהמאכלים אל המוח משיעיים על הופעת החלום. (פירוש "הכותב" ב"עין יעקב" ברכות פ"ו, ב'. וע"ע מהרש"א ברכות מ"ה, ב', חלום של שחרית). ולעיתים החלום מופיע עקב דבר המתרחש בעת השינה. לדוגמה, סיפר לי אדם שחלם על ריח אקונומיקה חריף וכשקם הבחין שנתפשט בבית ריח של גז.

מלשון הגמרא הנ"ל מתבאר, שסוג החלומות הזה מהווה את רוב חלומותיו של האדם.

סוג שני - חלום על ידי שד

הגמרא (ברכות נה, ב) אומרת כי ישנם חלומות שווא הבאים על ידי שד, ולזה התכוון הפסוק (זכריה י, ב) באומרו: "וּחְלֹמוֹת הַשָּׂדַי יְדַבְּרוּ". ואכן גאון הקבלה

המעשית הרב יהודה פתייה זצ"ל מבאר בספרו "מנחת יהודה" (סימן מז), כי תחביבם של השדים - לצחוק על בני האדם ולטעות בהם, ולכן הם מראים חלומות ביעותים לבני האדם כדי שיפחדו. וכאשר האדם מתייחס ברצינות לחלומותיהם, הרי הם שבעי רצון מכך שהצליחו במשימתם, והם יחזרו שוב ושוב להפחיד אותו בחלומותיהם, שהרי הם מצאו להם קליינט טוב... המסקנה המתבקשת מכך היא, שבשונה מהסוג השלישי של החלומות - אין לאדם להתייחס ברצינות יתירה לחלומות מפתידים בני הסוג השני, אשר הם בעצם מהווים את רוב החלומות המפתידים של האדם, שכן התייחסותו ופחדיו רק יגרמו לחזרת החלומות המפתידים מהסוג הזה אליו שוב, וכנ"ל. (עין שו"ת יח"ד ח"ד עמוד קמ בהערה).

סוג שלישי - חלומות אמיתיים

הגמרא (ברכות נה, ב) אומרת: "החלום - אחד משישים לנבואה". במאמר זה הגמרא מתייחסת לסוג החלומות הבאים משימים לבשר לאדם בשורה טובה שתגיע אליו בעתיד, או להזהירו מגזירה רעה שתעידה לבוא עליו, ושעליו לחזור בתשובה ולפשפש במעשיו לביטול הגזירה.

סוג חלום זה טעון הסבר: כיצד זוכה אדם פשוט למעין נבואה? וכיצד זה מתרחש דווקא בשעה שאדם ישן? כדי להבין את זה אנו נוקקים להסברו הנפלא והעמוק

היחס של האנשים לתופעת החלומות הינו קוטבי ביותר. ישנם המתייחסים לחלומות ברצינות רבה, בקושי הם פוקחים חצי עין מהשינה וכבר הם מספרים את חלומם, ומיד אצים רצים לספרי "פתרון חלומות" הנמצאים אצלם בשפע. לעומתם, ישנם אנשים המבטלים במחי יד כל חלום, הם רואים בכך דמיון גרידא, ומתלוצצים על חשבון "בעלי החלומות". מוטל עלינו איפוא לברר מהי עמדת היהדות בנושא?

מתוך עיון בדברי חז"ל, (בפרט בשלושת דפי הגמרא במסכת ברכות (נה-נז) הדנים בעניין), עולה כי ישנם 3 סוגי חלומות. במאמר שלפניכם נפרט אודותם, והחשוב מכל, נבאר את הסיבות להתהוות החלומות השונים.

סוג ראשון - חלום דמיון

הגמרא (ברכות נה, ב) אומרת: "אין מראין לו לאדם אלא מהרהורי לבו". בשפה חופשית נאמר: מה שהאדם חושב ביום, על זה הוא חולם בלילה. והגמרא מביאה מעשה הממחיש זאת: אמר לו הקיסר של רומי לרבי יהושע בן חנניא: "אומרים עליכם (היהודים) שאתם חכמים, אם כן אמור לי מה אחלום בלילה?", השיב לו רבי יהושע: "תחלום שהפרסים הנחלמים בכם יקחוך בשבי, ועיבודוך בעבודת המלך, שיתנו לך לרעות חזירים במטה של זהב". חשב על כך הקיסר כל אותו היום, וכמובן חלם על כך בלילה...

הפסיכולוג הנודע זיגמונד פרויד בספרו "פשר החלומות" מתייחס לחלומות כך: לטענתו, מלבד המחשבות העולות במוחו של האדם, ישנם באדם פחדים ורצונות החבויים במעמקי נפשו, אשר אינם עולים ומגיעים לתודעתו, ("התת מודע"). וזאת משום שמחשבתו של האדם עומדת על המשמר לבל יעלו תכנים אלו אליו, למודע. הן מחמת הבושה לראות שמאויים אפלים אלו נמצאים בתוכו, והן מחמת הרתיעה מלחשוב מחשבות אימה. אמנם, בשעה שאדם ישן, אין הצנזורה של התודעה פעילה, ולכן יש בכוחו של כל אותן הכמהיות והפחדים המודחקים לעלות ולהופיע אצל האדם בצורת חלום. מכאן מסקנתו, שיש להתייחס אל החלום כאל מפתח לגילוי תסביכים מודחקים בנפש האדם. (למשל, המתקוטט עם הוריו בחלום, יכול הדבר להצביע על ההשפעה המזיקה שנתורה בנפשו מהיחס הגרוע שקיבל מהוריו בילדותו). אפשר שדבריו נרמזו בדברי חז"ל, שהרי חז"ל מדברים על "הרהורי הלב" ואינם מדברים על "מחשבות המח".

בתוך קטגוריה זו של "חלומות שווא" נוסף, כי חלומותיו של האדם מושפעים בין היתר גם מסוג המאכלים

העלון מוקדש לעילוי נשמתו הטהורה של הבחור היקר והחשוב נעים ההליכות, מופת לרבים, נוח לשמיים ונוח לבריות, מסביר פניו לזולת, אהוב על הבריות
ליעד הראל בן ציון ואסתר מזרחי ז"ל
שירת כקצין בחייה קרבת בצנחנים, שימש כמאבטחם האישי של ראשי ממשלות ישראל. נהוג בקיצור ימים ושנים בתאונת דרכים סמוך ליישוב ביתר ביום כ' כסלו תש"ע
ת.נ.צ.ב.ה.

הלכות "בין המצרים"

ב"ז בתמוז הובקעה חומת העיר ירושלים, ונכנסו האויבים לירושלים וזרעו בה הרס רב, עד ליום המר "תשעה באב" ששרפו בו את בית המקדש. לכן, בימים אלו שבין י"ז בתמוז (19 ביולי) עד "תשעה באב" (9 באוגוסט) הנקראים "ימי בין המצרים" נוהגים מנהגי אבלות. ככל שמתקרבים יותר לתשעה באב הדינים מחמירים יותר. נסדר את דיני האבלות לפי סדר התאריכים. (ההלכות למנהג הספרדים, האשכנזים נוהגים אחרת בחלק מהלכות אלו).

דברים האסורים בכל שלשת השבועות (י"ז בתמוז עד ט' באב)

א. אסור ללכת יחידי מחוץ לעיר, משעה 9 בבוקר ועד לשעה 3:30 אחה"צ. וכן יש להיזהר שלא ללכת מחוץ לעיר בין חמה לצל בשעות הנ"ל. שלא יסכנוהו המזיקים.

- ב. אין לברך "שהחינו" על פרי חדש או בגד חדש. בשבתות מותר לברך "שהחינו", אבל אין ללבוש כלל בגד חדש מראש חודש אב (כולל שבת חזון) כדלהלן.
- ג. אסור לרקוד ריקודים בימי בין המצרים אפילו ללא כלי נגינה.
- ד. אסור לשמוע שירים המלווים בכלי נגינה, כולל שמיעה מטייפ, דיסק וכדומה.

דברים האסורים בתשעת הימים (מ"ח אב עד ט' באב, 1-9 באוגוסט)

- א. מנהג הספרדים לאסור עריכת נישואין מראש חודש אב, וראש החודש הוא בכלל האיסור.
- ב. יהודי שיש לו משפט עם גוי לא ירכנו בימים אלו, כיוון שמזלם של ישראל ירוד בימים אלו.
- ג. עדיף שלא לעשות ניתוח-מתוכנן בימים אלו, מהטעם המבואר בסעיף הקודם.
- ד. אסור לקנות או למכור חפצים של שמחה, כגון: צרכי חופה, או מכונית לצורך טיול. (אבל מותר לקנות ולמכור חפצים קטנים שאין בהם שמחה).
- ה. אסור לבנות בית או לשפץ את הבית כאשר זה נעשה לרווחה ונוי, אבל לצורך מגורים מותר.
- ו. אסור לסייד ולצייר את ביתו.
- ז. אסור לאכול בשר בהמה או עוף או תבשיל של בשר, (בראש חדש עצמו מותר).
- ח. שתיית יין תלויה במנהג המקום, ומנהגינו להקל.
- ט. אסור לתפור בגדים ונעליים חדשים בימים אלו,

- וכן אסור לרקום ולסרוג.
- י. יש להחמיר שלא לקנות בגדים או נעלים חדשים בימים אלו.
- יא. יש להחמיר שלא ללבוש בגדים חדשים (גם בשבת, ואפילו שלא מברכים עליהם שהחינו).

דברים האסורים בשבוע שחל בו ט' באב (7-9 באוגוסט)

- א. אסור להסתפר או לגלח הזקן, ויש נוהגים להחמיר בזה מראש חדש אב.
- ב. אסור לכבס בגדים, וכן ללבוש בגדים מכובסים בשבוע זה. (המעוניין להחליף בגדיו בימים אלו, עליו ללבוש לפני שבוע זה - את הבגדים המיועדים להחלפה בימים אלו- במשך כמחצית השעה בלבד, ואז הבגדים לא ייקראו "מכובסים").
- ג. אסור לרחוץ כל גופו במים חמים בשבוע זה.

דברים המותרים בכל ימי בין המצרים:

- מותר לשחות בים (בחוף נפרד כמובן), בתנאי שאין בכך סכנה.
- מותר לשטוף את הרצפה.
- מותר לגזוז ציפורניים.
- מותר לצחצח נעליים.
- מותר להתרקק.
- מותר לגהץ בגדים.
- מותר לערוך תנאים (וור'ט) לחתן וכלה. אמנם, לאחר ראש חדש אב יחלקו כיבוד ללא סעודה.

שאל את הרב

מאת העורך הרב מנשה בן פורת שליט"א

שאלות ותשובות מתוך הפרום "שאל את הרב" באתר "טיפות מהאור העליון"

שאלה: כבוד הרב שלום! יש לי חברה שחזרה בתשובה בשנה האחרונה בזכותי. אך כבר כמה פעמים שאני שומעת ממנה תגובות הסותרות את דברי חז"ל. למשל: כשאני מסבירה לה מדוע הגויים בסופו של דבר ישלמו את המחיר על מה שהשפיעו עלינו בכל הדורות, החברה קצת מתקוממת, ואומרת לי שהגויים גם הם בני אדם, ושצריך להתייחס אליהם בהתאם. ולאחרונה זה קרה שוב, כשהיא סיפרה לי על משהו מאוד חריג שעשתה אמא שלה, הצטערתי בשבילה, והסברתי לה שכל החילונים מתנהגים באותו מוסר לקוי. היא לא הסכימה איתי, ובנחרצות אמרה שישנם הרבה חילונים עם מוסר, ושהיא לא רוצה להתווכח איתי. ואני אמרתי, שמאחר ויש להם מוסר שלא מצד התורה, לכן כמו שזה נמצא כך זה גם יכול להעלם, לפי צו השעה. השאלה היא: מה עלי לעשות? מה עלי לומר לה כשהיא יקרה שוב? (רחל)

תשובה: דבר ראשון, את צריכה להיות מאושרת שזכית לקרב נשמה יהודית לאבינו שבשמיים. ובקשר לוויכוחים שלך איתה: לעניות דעתי, היא נפגעת מדבריך על החילונים, מאחר ומשפחתה חילונית, ואולי גם היא מחשיבה את עצמה כחילונית, ולכן היא מתקוממת. מעתה, לא משנה מי הצודקת משניכם, פשוט, היא לעולם לא תקבל דעות שפוגעות בה. ואם תמשיכי בדבריך, זה עוד עלול להרחיק אותה ממך ומן הדת בכלל. לכן עצתי אלייך! אל תדברי נגד בני האדם, אלא להיפך, דברי על הטוב שבאנשים, על הטוב שביהודים, יש הרבה מאחד בינינו, ישנם הרבה דברים חיוביים בכל בני האדם.

תשובה: צריך לדעת שיש הבדל בין לפני החתונה לבין לאחר החתונה. הנאמר בעלון מתייחס לתקופת השידוכים, שאין להתחתן עם אדם שאין לך רגש כלפיו. אבל לאחר החתונה ההסתכלות שונה. כיהודים מאמינים בני מאמינים אנו יודעים שכל העובר עלינו, עד הפרט הקטן ביותר, הוא בגזירת עליון. כמו שאומרים חז"ל: "אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזים עליו מלמעלה". קל וחומר בנושא כל כך גדול כמו הנישואין, אין ספק שאחרי שהתחתנתם אנו יודעים שזה זיווג "משמיים". ועוד צריך לדעת, שבורא עולם שמכיר את כל יושבי כדור הארץ, הוא זיווג לך את האדם הכי מתאים והכי טוב עבורך מכל העולם. מחשבה כמו "אם הייתי מתחתנת עם פלוני או אלמוני היה לי יותר טוב", זו בעצם מחשבת כפירה, כאילו בורא העולם לא בחר בבחירה הכי טובה עבורי.

בשעה שתפנימי את הדברים הנ"ל, ותדעי שעליך לחיות איתו עם מאה ועשרים, כבר תקבלי "מוטיבציה" למצוא את הדרכים להכניס את רגש האהבה בינכם (ראה גיליון 6, תמוז תש"ע, "מוטיבציה מביאה אהבה"), ואני בטוח שגם רגש האהבה בא יבוא. ובעזרת השם תחיו באהבה ואחוה שלום ורעות.

ניתן להפנות שאלות בהלכה וביהדות לרב מנשה בן פורת שליט"א - מוסקר להוראה ומרצה ב"הידברות", בפורום "שאל את הרב" שבאתר "טיפות מהאור העליון", וכן במייל mhbp52@etrog.net.il או בטלפון: 054-8486661

אתר יהדות חדש

אנו מקימים בעזרת השם אתר יהדות באינטרנט, בעיצוב ותוכן מיוחדים (באתר הישן היו לנו 5,000 כניסות ליום מכל העולם!!!)

עלויות הקמת האתר מסתכמות באלפי שקלים.

אנא תרמו בעין יפה!

דרושים אנשים המעוניינים להקדיש את בניית האתר לעילוי נשמת יקיריהם

צלצלו 054-8486661

מצא את ההנאה האמיתית

את שנות ילדותו בילה יצחק פרץ בשכונת עוני בנתניה, מגיל צעיר הוא חי חיי נהנתנות וחיי לילה על ציר ישראל-אנגליה. כשהגיע לשיא ההנאה החומרית כמנהל מועדון הרגיש ריקנות בחייו ומצא את ההנאה האמיתית של החיים.

"תראה מה זה לאכול אוכל כשר!", סח לי יצחק, "כשהייתי בתל אביב, שנה שלמה הייתי אוכל אוכל כשר, בלי כוונה מיוחדת, פשוט הייתה איוו מסעדת שווארמה גדולה כלל היום. לדעתי, האוכל הכשר נתן לי את הרהורי התשובה והקדושה זמן קצר לאחר מכן".

בשלב זה של חייו פגש יצחק את מי שעתידי להיות רבו - הרה"ג אברהם חסון שליט"א. לראשונה בחייו הוא שומע הסברים על היהדות, ולא פוטרם אותו ב"ככה זה", כמו בילדותו. הרב הציע ליצחק ללמוד בחברותא, ואכן הם היו יושבים מידי יום ללמוד תורה. ויצחק הרגיש כיצד בכל יום של לימוד הוא הולך ומתמלא, ו"הרגיש בעננים".

לפניכם 2 סיפורים על רגש יהודי שחש יצחק במהלך חזרתו בתשובה: "בתהליך התשובה שלי באנגליה, נכנסתי בליל שבת לאיזה ביהכ"נ מקומי מרוקאי, והתחילו לנגן "שיר השירים" בניגון מרוקאי (מנגן לי), פתאום התחלתי מבלי משים ללסוף את האותיות, להתרגש ולבכות, התפלאתי על עצמי שאני עם הפוזה של האדם האטום - מתרגש פתאום. (מאד נרגש, נוצר את דמעותיו). עוד סיפור, באחד הימים חבר שלי המליץ לי להתפלל בקבר של איזה צדיק, הרב יהודה זאב סגל זצ"ל, ראש ישיבת מנצ'סטר. הלכתי איתו, והתפללתי שם לסייעתא דשמיא (=עזרה משמיים) בדרכי החדשה, אני זוכר שבכיתי ובכיתי... באותו רגע נשברו כל המחיצות, והבנתי שאין לי מה לחפש יותר באנגליה, בתוך חודש וחצי כבר הייתי בירושלים".

לאחר מסע חיפוש ארוך, בגיל 33 לחייו, בשנת תשס"ה (1995), שב יצחק לירושלים, והחל את לימודיו בישיבת "בנין ציון", בשכונת רמות ד' בעיר. קוריוז משעשע מספר לי יצחק: "כשהגעתי לישיבה, אמרתי לראש ישיבה שהתנאי שלי לכניסה לישיבה... שלא יחייבו אותי להשתתף בהפגנות (צוחק), זה כל מה שידעתי על החרדים מהתקשורת". יצחק מצא את עצמו בעולם היהדות, והיום הוא נשוי+3, (התחתן לפני 5 שנים), עובד חצי יום לפרנסתו וחצי יום מקדיש עיתותיו לתורה.

כשאתה משווה בין התקופה שלפני החזרה בתשובה לתקופה שאחרי, מה עשתה לך החזרה בתשובה מבחינה אישית?

אני יותר "אני" ממה שהייתי פעם. אם פעם הכל היה מכוון לעשיית פוזות על אחרים, היום אני חי את עצמי. כשהייתי חילוני הייתי כל הזמן עסוק בלהעסיק את עצמי, כי פחדתי לפגוש את עצמי, היום אני נהנה להיות עם עצמי, לפגוש את עצמי. דבר נוסף, אני הרבה יותר רגוע מפעם, אין מה להשוות בכלל. עוד דבר, פעם החיים היו ריקים, הייתי מכור לטלוויזיה וסרטים, היום אני מלא בתוכן, ושלם מבחינה אישית, זה בכלל לא חסר לי.

מה המסר שלך לקוראנו הנכבדים החיים עדיין כמו בחיך הקודמים?

כשם שאי אפשר להעביר טעם של עוגה במילים, כך אי אפשר להעביר את הטעם והמתקנות של חיי היהדות במילים. "טעמו וראו כי טוב ה'". בואו, תחיו חיים אמיתיים! בא, תפגשו את עצמך!

באנגליה התחלתי כאילו להנות בגדול, עבדתי כברמן במועדון תועבה, ה' ירחם, ואחרי זמן מסוים כבר הייתי מנהל של כל הברמנים. והרי אין ניהול מועדון ללא סמים, כך נפלתי גם בסמים. ראיתי שם את כל הטינופות, וזה פשוט הגעיל אותי".

"באחד הימים נפגשנו בלונדון, אני, איזה חוזר בתשובה, ועוד חבר אינטלקטואל חילוני, החוזר בתשובה שאל אותי אם אני מאמין בקיומו של הבורא, בחיים שלאחר המוות, וכדומה (יסודות האמונה)? אני החשבתי את עצמי באותו הזמן ככופר גמור, לכן עניתי לו "לא" גמור ומוחלט. ואז הוא שאל אותי: "במה אתה יהודי?" עניתי לו: "סתם צירוף מקרים, אם הייתי נולד באפריקה, אז היום הייתי רץ עם חנית ביד אחרי אריות בג'ונגל, אז פה נולדתי בישראל לאמא יהודייה...". ואז הוא נתן לי את מכת המחץ. הוא שאל אותי אם אני מוכן להשתחוות לפסל, והוא ישלם לי

על זה הרבה כסף? פה כאילו נתקעה לי גולה בגרון, לא הסכמתי לכך בשום פנים ואופן, למרות שנתתי לו לפני מספר רגעים הרצאה של כפירה במשך שעה וחצי. לא ידעתי למה? החוזר בתשובה תפס אותי על חם, והוכיח לי שיש לי ניצוץ יהודי, ויש לי קשר חזק ליהדות, לא כמו שאני רואה את עצמי. לעומתו, החילוני ניסה להסביר לי ש'אינטלקט שלך לא נותן לך להשתחוות למעשה ידי אדם'. אחרי שלוש שעות נסיעה למנצ'סטר, כשהגעתי הביתה כתבתי את כל תוכן השיחה, ולמטה ציינתי: "לא יודע מי משיניהם צודק". בהסתכלות לאחור, פה התחיל המסע שלי ליהדות, זה הזרע שהתחיל את החיפוש שלי, כי לא הבנתי למה אני בתור כופר לא מוכן להשתחוות לפסל, ועוד תמונת תשלום!..".

לאחר שנה וחצי באנגליה, חזר יצחק לארץ, לתל אביב, ושבו הוא חי חיי הוללות של מסיבות ובייליים. ואחרי תקופה קצרה הוא חזר שוב ללונדון, והפעם כמנהל המועדון. משהגיע יצחק פרץ כמעט לדיוטה התחוננה, וכשהיה כבר על סף התבוללות, הוא החל מתרומם ונוסק למרומים. בדיק בשעה שהוא גמר לשתות ולמצוץ עד הטיפה האחרונה את הנאות העולם הרחב, הוא התאכזב קשות מתענוגות העולם המערבי. שכן לאחר שכבר היו בידיו כל ההנאות שחיפש בחייו, עדיין הוא הרגיש ריקנות וחוסר סיפוק נפשי. יצחק החל אט אט בשמירת המצוות. זה התחיל בקידוש וסעודות שבת, המשיך בהנחת תפילין במשך כל יום, וכלה בעזיבת המועדון ומעבר למגורים באיזור היהודי.

יצחק פרץ, שכני לבניין, גבוה 2 מטר, חסון ומרשים, נראה אברך רגיל לחלוטין: חליפה ומגבעת, זקן עבות מכסה את פניו. אך עיני הבוחנת הבחינה כי ארוכה הייתה דרכו לאמת, ואכן צדקתי בהשערתי. בסלון ביתי הוא מספר לקוראי "אור עליון" את סיפור חייו. רגע לפני שיצחק יוצא מביתי, הוא אומר לי: "תשמע בדיחה! למי יהיה יותר שחר בעולם הבא, לחרדים מבית או לחוזרים בתשובה? לחרדים! למה? כי החרדים פוזלים לעבר הרחוב הנוצץ באורות צבעוניים ומהבהבים, ומתגנבת מחשבה לליבם שמא כיף החיים נמצא שם בחוץ, והם נצרכים לכוף את יצרם, אבל החוזרים בתשובה כבר קלטו שכל הנאות היצר אינן אלא הבל הבלים, ואינם עומדים בניסיון מול פתווי היצר...". אמרתי לו שיש בזה משהו. ובמחשבה שנייה, "הבדיחה" שלו מבטאת בתמציתיות את כל חייו: לאחר שהוא גמר לשתות ולמצוץ עד הטיפה האחרונה את הנאות העולם הרחב, הוא גילה בעצם שאין כאן אלא הנאות מדומות בלבד. זהו גילה בעצם הלקח המרכזי מהסיפור שלפניכם.

בואו נתחיל את הסיפור מהתחלה: יצחק פרץ (39) נולד בשכונת "קריית נורדאו" בנתניה, למשפחה מסורתית מרוקאית, "קידוש עם טלוויזיה דלוקה". הבית היה ברמה כלכלית-חברתית נמוכה: הורים גרושים, עוני והרבה ילדים. והשכונה הייתה שכונת פשע ועוני. היות שכן, מצא יצחק את עצמו מבלה אהה"צ על הברזלים עם החברה, ומתעסק במכות ומריבות בין כנופיות ילדים ונערים. "החלק הרוחני לא היה חלק מאיתנו", מספר יצחק, "לא קיבלתי הסברים על שמירת המסורת. למה עושים קידוש? ככה? למה לא אוכלים בשר וחלב? ככה!".

באמצע התיכון נאלץ יצחק לעזוב את לימודיו כדי לסייע בפרנסת הבית. בגיל 17, משהוצע לו לעבוד בקייטרינג ולקבל משכורת ומגורים, הוא כבר התגורר לבד. ומשעזב את בית הוריו הוא כבר לא שמר גם על מסורת בית אבא. בגיל 18 התגייס לצבא, כמו בני גילו. לאחר שנה וחצי התיאשו ממנו רשויות הצבא ופטרוהו השירות. יצחק המשיך לעבוד בקייטרינג, ההצלחה האירה לו פנים, והוא הגיע למשרת המנכ"ל, מפקח על 60 עובדים, ו"מרגיש בשמיים".

"כל הזמן הייתי עסוק בלעשות רוח ופוזות, כדי שהחברה יידעו מי אני ומה אני. קעקועים, שער צבוע בלונדיני, עגיל בגבה ועוד שניים באוזן. עמוק בלב אני רגיש, אבל פיתחתי לעצמי רגשות של אטימות, מוחצנות, גאווה, כדי לשרוד בעולם של מרפקים. היינו ערסים קטנים של נתניה, וכולם ידעו שלא מתעסקים איתנו. היום זה הרבה הרבה יותר גרוע. תראה, אני כרגע בתוך השנה של אבא שלי, ואחי הגיע ל'שיבעה' מתוך המעצור... אתה מבין מה זה?! ומצביעים לי על פלוני ועל אלמוני: 'זה ישב שתניים, וזה ישב ככה, וזה...'. בלי תורה - המצב גרוע ביותר".

בגיל 27 עזב פרץ את נתניה לנסות את מזלו באילת. הוא הקים שם עם חבר מסעדה של מזון מהיר בקניון, "ההפסדנו את השרוכים" כהגדרתו. ואז הוא טס לאנגליה להתאוורר, ולעשות חיים. "כל חילוני מלווה אותו איזה חוסר שקט כל החיים. כדי למלאות את הריק היהו היינו במשך כל הזמן חברה מאד נהנתנים: מועדונים בילויים, סרטים וכו'. ושם

לעילוי נשמת
רוחמה בת חנה
נלב"ע כ' סיוון תשנ"ו
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
יצחק חגי' בן חלומה
ומסעודה ז"ל
נפטר י"ז כסלו תשע"א
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
יוסי יוסף חיים בן
שושנה
נלב"ע י' כסלו תש"ע
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
אברהם מימוני ז"ל
בן ר' יצחק ורומיה ז"ל
ת.נ.צ.ב.ה.

